

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/160/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814212156
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuľáková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7814212156.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozuľákovvej a členov senátu JUDr. Imricha Volkaia a JUDr. Denisy Novotnej Mlinárscikovej v právnej veci navrhovateľa - otca mal. detí P. A. nar. X.X.XXXX trvale bytom v P. na J. ul. č. X t.č. v P. na O. ul. č. X zastúpeného JUDr. Františkom Hadušovským advokátom so sídlom v Rožňave na ul. Cyrila a Metoda č. 2 a jeho (bývalej) manželky - matky mal. detí M. A. nar. XX.X.XXXX trvale bytom v P. na J. ul. č. X t.č. G. č. XXX zastúpenej JUDr. Máriou Ďurajovou advokátkou so sídlom v Rožňave na Námestí 1. mája č. 11 v konaní o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom M. nar. XX.XX.XXXX a P. nar. XX.XX.XXXX A. zastúpeným kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rožňave a určením výživného pre oprávneného O. A. nar. XX.X.XXXX zastúpeného JUDr. Máriou Ďurajovou advokátkou so sídlom v Rožňave na Námestí 1. mája č. 11 na návrh matky na zrušenie neodkladného opatrenia o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava z 16.7.2019 č.k. 5P 80/2014-877 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

U k l a d á mal. deťom M. a P. A., ako aj ich rodičom P. A. a M. A. povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava po dobu štyroch mesiacov.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh matky (bývalej manželky navrhovateľa), ktorým sa domáhala zrušenia neodkladného opatrenia, ktorým bol upravený styk otca s mal. M. alternatívne nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by bol dočasne styk otca s mal. M. zakázaný.

2. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka a navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil, jej návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia vyhovel a priznal jej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Namietala, že uznesenie je nepreskúmateľné, arbitrárne, predčasné, nespravodlivé a nezákonné a primárne nie je v súlade so záujmom mal. M., keď súd nezrušil neodkladné opatrenie napriek tomu, že dostatočne odôvodnila a osvedčila zákonné podmienky na jeho zrušenie v zmysle ust. § 360 a nasl. CMP. Súd jej návrh na zrušenie neodkladného opatrenia zamietol so strohým odôvodnením, že dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené, nepominuli s tým, že podala návrh na zákaz styku otca s mal. M., ktoré konanie sa vedie pod sp.zn. 7P 174/2019, v ktorom sa bude vykonávať dokazovanie ohľadne styku otca s maloletým. Uviedla, že na súde je vedené konanie pod sp.zn. 5P 80/2014, v ktorom konaní po zrušení veci krajským súdom, a to rozsudkom 7CoP 66/2016-35 z 28.9.2016 sa vedie konanie o určenie výživného a úprave styku. Už v zrušujúcom rozhodnutí odvolací súd deklaruje, že ak sa rodičia o úprave styku nedohodnú, úprava súdom má byť v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Poukázala na to, že otec v priebehu konania sa domáhal predbežnej úpravy styku, o ktorej úprave rozhodol súd uznesením z 4.5.2018 č.k. 5P 80/2014-552 a ktorého zrušenia sa domáha minimálne vo vzťahu k maloletému synovi M.. V prvom rade poukazuje na

to, že uvedené neodkladné opatrenie o úprave styku, ktorého údajné marenie z jej strany napadol otec trestným oznámením voči nej, sám otec nerešpektuje a nedodržiava. Napriek tomu, že ona deti pripravila v zmysle uznesenia, otec sám túto úpravu nedodržiava a deti si nevyzdvihol hlavne počas prázdnin, ktorá úprava sa vzťahuje aj na toto obdobie. Nad rámec neodkladného opatrenia otcovi umožnila a umožňuje stretnutie s maloletými deťmi, a to aj tak, aby mohol tráviť s nimi letné prázdniny, a to jeden týždeň v júli a jeden týždeň v auguste, a to aj počas prázdnin v roku 2018. Skutočnosťou ale je, že sama v konaní avizovala súdu, že maloletý syn M. odmieta styk s otcom, na čo súd nariadil výsluch maloletých detí M. a P. bez prítomnosti rodičov a za prítomnosti znalkyne Mgr. L.. Maloletý M. pred súdom 8.4.2019 spontánne vypovedal, že sa mu nepáči u otca, pričom z výsluchu vyplynuli závažné skutočnosti, ktoré sa aj v praxi javili ako neúnosné a to, že deti sú ovplyvňované nezdravo tak otcom, ktorý syna M. prehovára, aby býval s ním, ako aj starou matkou, navyiac im tieto osoby kupujú sladkosti, navštevujú ich pravidelne po vyučovacom procese v škole a syn M. sa sťažoval, že v jeho prítomnosti otec s priateľkou fajčia v byte, čo ohrozuje jeho zdravie. Poukázala aj na závery znalkyne v doplnujúcom znaleckom posudku č. 4/2018, kde vyslovila, že čím sú deti staršie, budú schopné vysloviť svoje výhrady, túžba po otcovi vyhasne, táto situácia zrejme po viac ako roku aj nastala. Už v samotnom posudku nedoporučovala rozšírenie styku. Maloletý M. odmieta styk s otcom, o čom otca upovedomila a pred každým stykom osobne aj umožnila, aby maloletý sám komunikoval s otcom, prečo k nemu odmieta ísť. Súd má prihliadať na názor dieťaťa primerane jeho rozumovej vyspelosti, avšak súd sa o názore maloletého nezmenil a ani ho nevyhodnotil. Otec pred vyhlásením meritórneho rozsudku podal na ňu trestné oznámenie, pričom nevyužil ani občianskoprávnu cestu súdneho výkonu rozhodnutia, kde by sa zisťovali skutočné ospravedlniteľné dôvody, prečo k styku nedošlo, a preto ona pred vyhlásením rozsudku urobila podanie do konania 9.7.2019, aby za daného stavu a ak otec podáva na ňu trestné oznámenie, súd zrušil uznesenie o ukončení dokazovania a podrobil dokazovaniu, za akých skutkových okolností v skutočnosti dieťa otca odmieta. Súd jej návrhu nevyhovel pred vyhlásením rozhodnutia a ani sa nevysporiadal s tým, ako dieťa danú situáciu vníma. Nemožno prehliadnuť ani fakt, že otec sa vyzúva zo svojej rodičovskej zodpovednosti, v skutočnosti netrávi čas s deťmi, ale deleguje starostlivosť na iné osoby, zveruje ich starej matke z jeho strany alebo starej matke z jej strany. Je neprirodzené, že stará matka (z jej strany) neodôvodnenými návštevami v škole a svojimi osobnými invetívami ovplyvňuje psychiku detí, vyvoláva hádky v priestoroch školy, čoho bol svedkom aj jej priateľ B. O. a následne situáciu vyhrotila aj za asistencie polície a riaditeľky školy, a to bezdôvodne, pretože styku sa dožadovala hodinu pred stanovenými stykmi s vnúčatami. Nemôže sa nečinne prihliadať k tomu, že súčasná úprava je v príkrom rozpore so záujmom mal. M. a nevie si predstaviť akékoľvek donucovacie prostriedky, ktoré by viedli k nútenému styku syna s otcom. Domnieva sa, že súd mohol a mal možnosť pre účely rozhodnutia o neodkladnom opatrení na základe bezprostredného kontaktu overiť si a vypočuť rodičov a mal. M. a následne si overiť a posúdiť výpovede a na základe dôsledného poznania vyhodnotiť dôvody vedúce k prijatiu spravodlivého rozhodnutia. Súd takto nevyvrátil, prečo mal. M. odmieta otca, prečo svoj postoj zmenil a ako sa má do budúcnosti realizovať styk, pokiaľ ona nedokáže syna prinútiť, aby otca navštevoval. Je tu teda naliehavá potreba, aby za takejto aktuálnej situácie bola poskytnutá súdna ochrana v záujme dieťaťa formou predbežnej úpravy a dočasného zrušenia neodkladného opatrenia vo vzťahu otec a maloletý syn M.. Akékoľvek snahy otca aj cestou trestných oznámení vedú len a len k zvýšenému odporu maloletého k styku s otcom a napätiu vo vzťahoch. Poukázala na judikatúru Ústavného súdu a ESĽP. Uviedla, že odmietanie styku zo strany maloletého nie je spôsobené jej vplyvom, pretože maloletý si svoj postoj k otcovi vytvoril z vlastných negatívnych skúseností, pričom nerešpektovanie vôle dieťaťa môže mať do budúcnosti negatívny vplyv na jeho ďalší vývin. Poukázala tiež na odmietavý postoj vo vzťahu k otcovi ich plnoletého syna O., ktorý sa s otcom odmieta stretávať a nekontaktuje ho. Na základe týchto skutočností navrhovala aj prerušenie konania v časti úpravy styku minimálne k maloletému synovi M., pretože v dôsledku už začatého trestného konania vedeného na Okresnom riaditeľstve PZ Rožňava č. ČVS: ORP-55/1-VYS-RV-2019, ktorý spis navrhla pripojiť ku konaniu, uvedené konanie ju poškodzuje a úzko súvisí s prejednanou vecou. Navrhovala tiež doplniť dokazovanie výsluchom svedkov, a to jej druhu B. O., ktorý je vždy prítomný pri jej komunikácii s otcom detí, vidí a sleduje vnímanie detí a ich vzťah k otcovi, vie sa vyjadriť, prečo mal. M. styk s otcom odmieta, ako aj ich plnoletého syna O. A., ktorý vie podrobne opísať vnímanie a pocity detí a ich vzťah k otcovi, pretože je so súrodencami v každodennom kontakte. Navrhla tiež vykonať znalecké dokazovanie detským psychológom a zistiť príčinu odmietania styku M. s otcom. Predpokladala, že situácia odmietania styku mal. M. s otcom sa časom upraví, ale nepredpokladala, že otec bude využívať krajné riešenie a podá na ňu trestné oznámenie. Návrh na súdny výkon rozhodnutia, ktorý predchádza akémukoľvek trestnému konaniu však nepodal. Domnieva sa, že ponechať doterajšie neodkladné opatrenie v časti úpravy styku otca s mal. M. by bolo v rozpore s jeho záujmom a nemožno takýmto autoritatívnym spôsobom očakávať nápravu prostredníctvom akéhokoľvek

súdneho rozhodnutia dovtedy, kým nebude zistená skutočná príčina odmietania otca maloletým. K odvolaniu pripojila čestné vyhlásenie svojho druhu B. O. a plnoletého syna O. A..

3. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že ho považuje za nadmerné zaťažovanie súdu, pričom odvolacie dôvody naplnené nie sú, nakoľko súd vo veci rozhodol správne a správne právne vec posúdil. Uviedol, že práve matka je tou neprispôsobivou osobou, ktorá mu neumožňuje styk s jedným z dvojčiat, a to M.. Skrýva sa za spontánne rozhodnutie mal. M., ktoré však on považuje za manipulované. Poukazuje na to, že matka podala odvolanie voči výroku o rozvoze napriek tomu, že s rozvodom súhlasila, aby si zabezpečila manželské výživné po čo najdlhšiu dobu, neumožňovala styk ani so svojou matkou, teda starou matkou detí z jej strany, pričom tejto úpravy styku sa stará matka musela domáhať v konaní 7P 91/2017, neumožnila ani jeho styk s maloletými deťmi, preto bol nútený podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, čomu súd vyhovel a neodkladné opatrenie nariadil 4.8.2018. Matka mu nikdy nad rámec rozhodnutia o neodkladnom opatrení styk neumožnila podľa dohody v čase prázdnin. V tejto súvislosti poukazuje na dôvody svojho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia o úprave styku. Neustále matka podáva na súd rôzne podania, odvolania, čo už unavuje aj jeho. Robí mu prieky a schválnosti, snaží sa mu zneprijemniť život, pričom do tejto hry zaťahuje aj maloleté deti. Z posledného posudku znalkyne vyplýva, že O. názor na neho sa zmenil radikálne. On má za to, že to bolo v dôsledku práve neustáleho negatívneho opisovania zo strany matky pred deťmi. Jej tvrdenia, že on a stará matka deťom kupujú sladkosti a to má byť dôvodom na zrušenie neodkladného opatrenia je absurdné. To, že on fajčí, je irelevantné, pretože fajčí aj matka. Trestné oznámenie na matku podal z dôvodu, že marí rozhodnutie súdu, keď mu neumožňuje styk. Poukazuje na to, že návrh matky na zrušenie neodkladného opatrenia aj odvolanie je účelové práve z dôvodu vedeného trestného konania, ktorým sa bude obhajovať. Pokiaľ matka poukazuje na ospravedlniteľné dôvody, prečo styk neumožňovala, mala podať návrh na zrušenie neodkladného opatrenia v čase, keď to za dôvodné považovala a nie až po podaní trestného oznámenia. Sama v odvolaní uvádza, aká je zásadová, keď neumožnila starej matke styk o hodinu skôr s deťmi a vyžadovalo si to asistenciu polície. Má za to, že práve zabraňovanie styku preferenčným rodičom s dieťaťom je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa. Ak matka uvádza, že trestné oznámenia vedú k zvýšenému odporu maloletého k otcovi, potvrdzuje to len jeho tvrdenia, že dieťa je zo strany matky manipulované, nakoľko všetko hovorí svojim synom, ktorí majú 9 rokov. Podotýka, že rozhodnutie z 11.7.2019 vo výroku o úprave styku nie je právoplatné, pretože sa proti nemu matka odvolala, nebol dôvod na zrušenie neodkladného opatrenia, nakoľko jeho styk s deťmi by bol ohrozený a nereálny. Účelové sú aj čestné prehlásenia svedkov, ktorých predložila. Navrhuje preto rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť a uplatňuje si náhradu trov konania v rozsahu 100 % vzhľadom na to, že matka podáva nadbytočné podania a vec úmyselne naťahuje.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky (ktoré podal aj vo vzťahu k jej odvolaniu voči rozsudku vo veci samej) uviedol, že zotrváva na svojich doterajších vyjadreniach a stotožňuje sa s uznesením súdu o zamietnutí jej návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia, nakoľko vydané rozhodnutie vo veci samej ešte nenadobudlo právoplatnosť. S poukazom na závery znaleckého dokazovania, ako aj vykonaného výsluchu maloletých detí sledujúc najlepším záujmom maloletých detí je potrebné, aby bolo vo veci právoplatne rozhodnuté, aby sa realizoval styk s druhým rodičom, ktorý nemá zverené deti do osobnej starostlivosti aspoň v rozsahu vyplývajúcom z rozhodnutia súdu prvej inštancie, keďže rodičia sa na styku nedokázali dohodnúť. Preferujú dohodu rodičov v akomkoľvek štádiu veci, pokiaľ by rodičia prejavili o dohodu záujem a vôľu. Odporúčajú, aby rodičia do budúcnosti viedli deti k tomu, aby prechovávali pozitívnu citovú väzbu k druhému rodičovi, minimálne by sa mali zdržať konaní, ktoré vyvolávajú medzi nimi nové konflikty. Deti vnímajú vzájomne negatívne emócie rodičov, konflikty rodičov vedú u nich ku konfliktom lojality k jednému alebo druhému z nich. V súčasnosti táto situácia narušuje aj ich vzájomnú súrodeneckú väzbu. V rámci dokazovania nebolo zo strany detí naznačené, že by sa druhý rodič, v tomto prípade otec detí, správne k nim nevhodne, resp. že by deti vyslovene k otcovi ísť nechceli. Je v záujme detí, aby sa pri styku rešpektovala ich slobodná vôľa a nereálny sa styky výlučne len v medziach rozhodnutia a len pod hrozbou vykonateľnosti rozhodnutia. Navrhuje, aby odvolací súd aj rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

5. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedol, že je rovnakého názoru a to, že súd správne zamietol návrh na zrušenie neodkladného opatrenia, nakoľko rozhodnutie o úprave styku na čas po rozvoze ešte nenadobudlo právoplatnosť.

6. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca zopakovala stručne svoju odvoláciu argumentáciu a uviedla, že naďalej zotrváva na podanom odvolaní.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

11. Podľa § 362 vety druhej CMP odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a dospel k rovnakému právnenému záveru ako súd prvej inštancie, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky pre zrušenie už nariadeného neodkladného opatrenia o úprave styku otca s maloletými deťmi, resp. mal. M., nakoľko predpokladom zrušenia, resp. zmeny rozhodnutia o dočasnej úprave výkonu rodičovských práv a povinností, v tomto prípade úprave styku, je zmena tých okolností, z ktorých vychádzalo predchádzajúce rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia za súčasného preukázania naliehavej potreby upraviť pomery účastníkov konania iným spôsobom, prípadne preukázanie skutočností, že dôvody pre nariadenie predchádzajúceho neodkladného opatrenia zanikli, resp. sa zmenili.

14. Dôvody, pre ktoré bolo nariadené neodkladné opatrenie o úprave styku otca s mal. deťmi M. a P. vyplývajú z uznesenia Okresného súdu Rožňava z 4.5.2018 č.k. 5P/80/2014-522, z odôvodnenia ktorého v stručnosti vyplýva, že v konaní na Okresnom súde Rožňava sp.zn. 5P/80/2014, ktorého predmetom bol rozvod manželstva rodičov a úprava výkonu rodičovských práv a povinností bolo právoplatne rozhodnuté o rozvode manželstva rodičov, ako aj o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky na čas po rozvode, pričom v dôsledku zrušenia výrokov o určení výživného a úprave styku otca s maloletými deťmi odvolacím súdom súd prvej inštancie vykonával dokazovanie potrebné pre rozhodnutie v zostávajúcej časti predmetu konania. Bolo preukázané, že rodičia maloletých detí sa na styku s deťmi nedohodli a matka bránila otcovi v styku s maloletými deťmi. Tieto skutočnosti vyplývali nielen z návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ale aj z prevedeného dokazovania. Súd nariadil opätovne znalecké dokazovanie z odboru psychológie súdnou znalkyňou Mgr. L. z dôvodu skúmania, či došlo v priebehu konania k zmene, pokiaľ ide o predpoklady rodičov na výchovu maloletých detí a či došlo k zmene vzťahu rodičov voči maloletým deťom a maloletých detí voči rodičom. Znalecký posudok podala znalkyňa 26.4.2018 a z jeho záverov vyplýva, že k žiadnym zásadnejším zmenám čo do rodičovských predpokladov rodičov nedošlo. Styk otca s deťmi sa naďalej realizuje minimálne. Rodičia sa rozchádzajú v dôvodoch, keď matka tvrdí, že otec o styk nejaví záujem a jeho správanie je nevhodné a otec naopak argumentuje tým, že mu je v styku s deťmi bránené. Deti však stále svojho otca vnímajú ako otca, nevylučujú ho zo svojej prítomnosti a po kontakte s ním túžia. Znalkyňa napriek nezrelším rodičovským predpokladom otca nezistila nič, prečo by sa malo uvažovať o zákaze styku otca s maloletými deťmi. Víkendové stretnutia v prostredí otca, resp. babky, maloleté deti zvládnu aj bez prítomnosti matky. Deti majú právo byť s biologickým otcom, a preto styky s ním znalkyňa navrhla upraviť v rozsahu predošlej úpravy. Súd teda považoval za preukázané, že samotný záujem maloletých detí si vyžaduje vzhľadom na ich ďalší zdravý psychický a fyzický vývin, aby sa aj do právoplatného rozhodnutia vo veci samej s otcom pravidelne stýkali.

15. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletých detí, v ktorom argumentovala tým, že nárok, ktorému má byť poskytnutá dočasná ochrana nebol osvedčený, zvlášť,

keď ide o záujem maloletých detí. Poukazovala predovšetkým na bytové podmienky otca, ktoré nemá dostatočné na to, aby mohol realizovať styk každý druhý týždeň v priebehu dvoch dní a otec reálne o deti žiaden záujem neprejavuje. Uviedla, že deti uprednostňujú skôr styk so starou matkou z jej strany a na stretnutia s ňou sa tešia. Uviedla, že otec sa pri kontakte s deťmi nespráva dostatočne zodpovedne, pretože požíva alkoholické nápoje, je labilný, má nezrelý psychický stav a okrem toho si neplní vyživovaciu povinnosť. Z uvedených dôvodov nesúhlasila, aby bol styk otca s mal. deťmi upravený pred rozhodnutím vo veci samej, naopak vyslovila presvedčenie, že je žiaduce styk otca s deťmi zakázať. Súčasne poukázala aj na rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým bol upravený styk mal. detí so starou matkou. Odvolací súd uznesením z 19.7.2018 č.k. 8CoP/181/2018-633 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil, pretože dospel k záveru, že ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko bola osvedčená naliehavosť potreby neodkladnej úpravy pomerov daná predovšetkým záujmom maloletých detí, ktorým v dôsledku zjavného nezvládnutia vzťahov medzi rodičmi hrozí určité nebezpečenstvo nestability výchovného prostredia, keďže vzťahy medzi rodičmi sú narušené, konfliktné, rodičia nie sú schopní akejkolvek dohody týkajúcej sa stretávania sa detí s otcom, vzájomne sa rôzne obviňujú, čo následne vyúsťuje ešte do väčších konfliktov medzi nimi, ktoré riešia nevhodným spôsobom, ktoré deti vnímajú, čím môže byť ohrozený ich fyzický a psychický vývin. Odvolací súd zdôraznil, že v konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem detí, ktorý nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii ich výchovného pôsobenia. Posúdenie najlepšieho záujmu dieťaťa je otázkou právnu, nie skutkovou a pre jeho posúdenie je potrebné vychádzať z práv dieťaťa zakotvených predovšetkým v Dohovore o právach dieťaťa, kde v článku 8 ods. 1 vyplýva, že dieťa má právo na zachovanie vzťahu so svojimi rodičmi a právo na zachovanie svojej totožnosti a rodinných zväzkov v súlade so zákonom a vylúčením nezákonných zásahov. Zdôraznil, že súd musí upraviť styk, ak z okolností prípadu usúdi, že medzi rodičmi pretrvávajú negatívne emócie, ktoré môžu ohroziť realizáciu stretávania, ak má byť stretávanie ponechané len na ich dohodu. Striktná a vykonateľná úprava stretávania eliminuje ďalšie potencionálne dohadovanie medzi rodičmi, ktoré by zaťažovalo predovšetkým maloleté deti. K odvolacím námietkam dodal, že v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia súd dokazovanie nevykonáva, preto nemôže byť relevantný odvolací dôvod, že súd nedostatočne zistil skutkový stav a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Aj odvolací súd dospel k záveru, že otec osvedčil naliehavosť okamžitej neodkladnej ingerencie súdu do pomerov účastníkov konania a ani argumenty matky v odvolaní nevyvracali potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Na vyjadrenia plnoletého syna O. neprihliadal, keďže úprava pomerov k nemu vzhľadom na plnoletosť už nebola predmetom konania. Zároveň neprihliadal ani na rozhodnutie súdu o úprave styku starej matky zo strany matky k maloletým deťom, pretože k tejto úprave styku došlo na základe dohody matky detí a starej matky, preto túto úpravu styku z hľadiska úpravy styku otca s maloletými deťmi nebolo možné zohľadniť.

16. Z obsahu preskúmaného spisu nevyplýva, že by k akejkolvek dohode rodičov o úprave styku s maloletými deťmi došlo ani to, že by sa styk detí s otcom riadne uskutočňoval, pričom návrh matky na zrušenie neodkladného opatrenia a jej odvolanie je v podstate opakovaním jej argumentácie v rámci konania o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, s ktorou sa už vysporiadal aj odvolací súd vo vyššie zmienenom konaní. Napokon súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom z 11.7.2019 č.k. 5P/80/2014-844 jednak o výživnom pre všetky tri deti na čas po rozvode, ako aj úprave styku otca s maloletými deťmi P. a M., ktorý rozsudok zatiaľ nenadobudol právoplatnosť v dôsledku odvolania oboch rodičov, ako aj plnoletého O.. Ešte pred vyhlásením rozsudku súd prvej inštancie vypočul obe maloleté deti za prítomnosti kolíznej opatrovníčky a znalkyne Mgr. L. L., v rámci čoho maloletý P. uviedol, že zvykne chodiť k otcovi cez víkendy s tým, že v piatok ide k nemu a v pondelok ráno ho zoberie do školy, potom každý druhý týždeň chodí k babke, a to k matkovej mame. Predtým chodil k otcovi sám, pretože brat nechcel chodiť. Teraz už chodia spolu. Pokiaľ je u otca, spolu s ním bývajú priateľka W. a jej syn. Pokiaľ je u otca väčšinou sa s ním učí W., pokiaľ je u babky, tak sa väčšinou učí s ním matkin brat. Naďalej by chcel chodiť jeden víkend k otcovi a jeden víkend k babke. Jeden víkend je aj s mamou, pretože k babke chodí v mesiaci len jeden víkend. Maloletý M. uviedol, že každý druhý víkend chodí k otcovi, kde sa mu nepáči jedine to, že stále varia sladkosť a ocko mu stále urobí úlohy. V poslednej dobe ho prehovárajú, aby býval u nich. On však od mamky nechce odísť, pretože u nej je veľmi dobre a dobre vychádza aj s jej priateľom. Nepáči sa mu, že babka aj s otcom chodia za ním do školy, kde mu tiež nosia sladkosť. U otca sa mu nepáči ani to, že on, ako aj W. fajčia v byte. Znalkyňa po vypočutí detí naďalej navrhla upraviť styky tak, ako prebiehajú v súčasnosti, ale neodporučila zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti.

17. Z uvedeného je zrejmé, že matkou uvádzané argumenty v návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia nie sú osvedčené, nakoľko z doposiaľ vykonaného dokazovania jej tvrdenia vôbec nevyplývajú, pričom jej návrh odvolací súd považoval za účelový v snahe vyriešiť vedené trestné konanie proti nej z dôvodu marenia súdneho rozhodnutia o úprave styku otca s mal. deťmi, ktorá snaha v konečnom dôsledku z jej návrhu i odvolania jednoznačne vyplýva, keďže ide o jeden z nosných argumentov, ktorým má byť osvedčená potreba zrušiť nariadené neodkladné opatrenie. K návrhu matky na zrušenie neodkladného opatrenia a samotnému návrhu na zákaz styku otca s maloletými deťmi je potrebné podotknúť, že i keď matka argumentuje tým, že pred vyhlásením rozsudku vo veci samej navrhovala doplniť dokazovanie a uvádzala údajne nové skutočnosti, ktoré nastali, avšak jej návrhu vyhovieť nebolo, tieto návrhy i keď datované 9.7.2019 elektronicky doručila súdu prostredníctvom právnej zástupkyne až 12.7.2019, teda po vyhlásení rozsudku vo veci samej (11.7.2019). Pokiaľ matka namieta, že súd nevykonával ňou navrhnuté dokazovanie, je potrebné opätovne pripomenúť, že tak pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia aj pri rozhodovaní o jeho zrušení sa dokazovanie nevykonáva, pretože sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), dokazovanie má v takomto prípade povahu len osvedčovania, čo znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov pripojených k návrhu a z obsahu už vykonaného dokazovania zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, na základe ktorých rozhodne. Osvedčené skutočnosti, teda skutočnosti preukázané, ak následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti rozhodujúcich skutočností, legitimizujú z hľadiska procesného a hmotnoprávneho vyhovujúci resp. zamietajúci výrok. Pre úplnosť je potrebné dodať, že výsluch prípadne vyjadrenia matkou navrhnutých svedkov- jej druhá a plnoletého syna- sú z hľadiska hodnovernosti takého dôkazu vysoko nepreukázateľné vzhľadom na blízky vzťah k matke, zjavne negatívne naladenie voči otcovi detí a napokon zisťovanie vôle detí a ich vnútorné prežívanie resp. ich výklad nemôže byť sprostredkovaný inými osobami. Maloleté deti súdom vypočuté boli, k ich vnútornému prežívaniu sa vyjadrila znalkyňa po ich odbornom vyšetrení v kontexte vyšetrenia celkovej rodinnej situácie vrátane vyšetrenia rodičov.

18. Odvolací súd teda dospel k záveru, že doposiaľ nebolo hodnoverne preukázané, resp. osvedčené, žeby existovali dôvody pre zrušenie už nariadeného neodkladného opatrenia o úprave styku otca s maloletými deťmi a nariadenie obsahovo iného neodkladného opatrenia v súlade s návrhom matky na zákaz styku, práve naopak je naďalej indikovaná potreba neodkladnej úpravy pomerov s tým, že zisťovanie dôvodov odmietania mal. dieťaťa stykať sa s otcom nie je dôvodom na zrušenie neodkladného opatrenia, ale na vykonanie iných opatrení smerujúcich k obnove prerušeného kontaktu. Súd je totiž povinný rešpektovať právo mal. dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že úloha druhého rodiča pri výchove má svoj význam a pokiaľ jeden z rodičov nie je schopný zabezpečiť druhému rodičovi právo podieľať sa na výchove dieťaťa, potom možno dôvodne pochybovať i o výchovnej spôsobilosti tohto rodiča. Do práva rodiča výchovne pôsobiť na dieťa možno obmedzujúco zasiahnuť len vtedy, ak na to existujú dôvody, ktoré by mohli viesť k pozastaveniu, obmedzeniu alebo pozbaveniu výkonu rodičovských práv a povinností. Zákaz styku rodiča s dieťaťom nie je možné zásadne vysloviť v prípade, ak uvádzané dôvody vyplývajú zo vzťahu medzi rodičmi a nie zo vzťahu medzi rodičom a dieťaťom. Dôvodom na obmedzenie či zákaz styku nemôže byť len ničím neodôvodnená nechuť dieťaťa najmä vtedy, ak indície smerujú k zámernému pôsobeniu preferenčného rodiča s cieľom vyvolať takéto správanie dieťaťa. Odmietanie dieťaťa samo osebe teda nemôže byť dôvodom na obmedzenie alebo zákaz styku.

19. S poukazom na výrazne konfliktný vzťah medzi rodičmi a nedostatok ich primeranej komunikácie týkajúcej sa maloletých detí a ako aj eskalujúce napätie a podávanie nových návrhov na začatie konania, ako aj kolíznym opatrovníkom a otcom detí avizované narušenie súrodeneckého vzťahu dvojčiat, odvolací súd považoval za potrebné bezodkladne nariadiť rodičom, ako aj maloletým deťom M. a P. povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb pri Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava po dobu 4 mesiacov za účelom odstránenia negatívnych vplyvov na výchovu maloletých detí s poukazom na výrazné komunikačné problémy medzi rodičmi, ktoré im neumožňujú konštruktívne a v prospech maloletých detí kooperovať pri vytváraní kľudného a harmonického prostredia pre maloleté deti. Referát poradensko-psychologických služieb je samostatnou zložkou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zameranou na poskytovanie poradenských a psychologických intervencií vo vzťahu k realizácii výkonu rodičovských práv a povinností za účelom odstránenia komunikačných problémov medzi rodičmi navzájom alebo medzi rodičmi a deťmi, psychologической pomoci a poradenstva maloletému dieťaťu vo vzťahu k styku s rodičom a podobne

v prípade, ak rodičia doposiaľ neboli schopní odstrániť vzájomné negatívne vzťahy, nie sú schopní spolu komunikovať alebo nie sú schopní dieťa/deti patrične usmerňovať a vychovávať k správne mu postojú k druhému rodičovi, pričom jeho kompetencie a náplň vyplýva zo zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele v platnom znení. Prístup rodičov k uvedenému opatreniu a jeho výsledky budú mať nesporne význam aj pre rozhodnutie vo veci samej.

20. O uplatnených nárokoch na náhradu trov konania týkajúcich sa konania o zrušení neodkladného opatrenia v rámci už začatého konania vo veci samej odvolací súd nerozhodoval, nakoľko nejde o konečné rozhodnutie (rozhodnutie, ktorým sa konanie vo veci samej končí) ako predpokladá ust. § 58 CMP.

21. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).